

[Landbrugsministeren.]

syn til den Undersøgelse, der skal foretages af Skadens Størrelse, bestemmes det nu, at Kommunen i alle Tilfælde skal udrede Omkostningerne, naar Skaden er opgjort til over 300 Kr. Og saa følger der den meget vigtige Bestemmelse, at i Mod-sætning til tidligere, hvor det har været overladt til Kommunalbestyrelsens, eventuelt Amtets frie Skøn, hvorvidt en Raagebekæmpelse skulde iværksættes, skal en saadan Bekæmpelse nu iværksættes, hvis Skaden efter Vurdering overstiger 300 Kr. Dette er en meget kraftig Bestemmelse, og det bliver ikke helt godt at være Raage her i Landet i Fremtiden, hvis man foretager en saadan Undersøgelse, idet det neppe vil være vanskeligt i givet Tilfælde at faa dokumenteret, at Skaden er over 300 Kr. Men de samvirkende danske Landboforeninger har ønsket en saadan Grænse sat og Bekæmpelsen gjort obligatorisk, og jeg tror endda, der har været Ønske fremme om, at Skaden kunde være endnu mindre og endda give Anledning til, at en effektiv Bekæmpelse skulde iværksættes. Der følger saa yderligere Bestemmelser om, hvorledes Bekæmpelsen skal foretages, men jeg skal ikke her komme ind paa Enkeltheder, men henvise til Forslaget og de Bemærkninger, der ledsager det.

Jeg tror, det er rigtigt, at der i de Egne, hvor Raageforekomsten giver Anledning til meget stærk Beskadigelse af Markernes Afrøde, baade under og efter deres Tilsaaning og ogsaa senere, bliver Mulighed for, at en Bekæmpelse virkelig gennemføres. Paa den anden Side kan jeg ikke undlade at udtale Haabet om, at denne Lov dog ikke skal betyde en fuldstændig Udryddelse af Raager i alle Dele af Landet, men jeg er nu ogsaa tilbøjelig til at tro, at det heller ikke vil blive Tilfældet. Der findes som bekendt Raager i de fleste Egne af Landet, ogsaa paa Øerne, og der har den hidtil gældende Lov været lidet eller maaske slet ikke anvendt, hvilket tyder paa, at Raagerne ofte forekommer paa en saadan Maade, at den Skade, de foraarsager, ikke er betydelig. Men der er ingen Tvivl om, at i visse Egne af Landet forekommer de i en saadan Mængde og saa almindeligt, at en Bekæmpelse maa anses for nødvendig, og det er under Hensyn hertil, Forslaget er

udarbejdet. Jeg tillader mig da at anbefale det til det høje Folketing.

Jeg skal dernæst have den Ære at fremsætte *Forslag til Lov om Ændringer i Lovene Nr. 39 af 24. Marts 1899 og Nr. 101 af 22. April 1904 om Tilvejebringelse af Jordlodder for Landarbejdere*. Det er med andre Ord de to ældste af de saakaldte Husmandslove, der her foreslaas Tillægsbestemmelser til. Bestemmelserne gaar kort ud paa, at de i de to nævnte Love fastsatte Indskrænkninger i Retten til Pantsætning af de i Henhold til de nævnte Love oprettede Husmandsbrug nu ophæves. I de to Love er der fastsat, at Huset ikke maa pantsættes ud over den Pantsætning, der har fundet Sted til Staten, forinden Gælden til Staten er nedbragt til under Halvdelen af det oprindelige Beløb. I de senere Love er den Bestemmelse ikke optaget, og den er altsaa ikke gældende for det store Antal af Statshusmandsbrug. Men disse ældste Husmandsbrug, der som bekendt er smaa og oprettede paa en Tid, hvor Omkostningerne ved Oprettelsen var meget mindre end nu og Laanebeløbene derfor relativt smaa, har ikke Adgang til Pantsætning ud over Statslaanet, og naar man tager i Betragtning den store Prisstigning, der har fundet Sted siden den Gang, at disse Brug nu nærmer sig en Alder af rundt regnet 25 Aar, saa det vil være rimeligt, at de bliver omsat i Handelen og overgaar til nye Ejere, og at det i en saadan Situation vil være ønskeligt, at der optages nye Laan i Brugene, maa det sikkert anses for rimeligt, at de bliver stillet ganske paa samme Maade som de senere oprettede Brug. Ja, man kan vel sige, at det er en absolut Nødvendighed, for ellers vilde der være lagt en mærkelig Klausul paa disse Brug, idet der praktisk talt ikke kan optages Laan i dem. Jeg maa derfor anse det for en selvfølgelig Retfærdighedshandling, at disse Indskrænkninger i Retten til Pantsætning bortfalder, og den Omstændighed, at Lovgivningsmagten har frafaldet disse indskrænkende Bestemmelser i de følgende Love viser jo ogsaa, at man ikke lægger nogen som helst Vægt paa dem, og at det ikke er noget Samfundshensyn, der varetages ved denne Indskrænkning. Jeg skal derfor tillade mig at anbefale ogsaa dette Lovforslag til det høje Tings Velvillie.